

Biuro Bezpieczeństwa Narodowego

<https://www.bbn.gov.pl/pl/wydarzenia/8209,Wystapienie-Prezydenta-RP-Andrzeja-Dudy-na-posiedzeniu-Zgromadzenia-Parlamentarn.html>

25.04.2024, 21:38

28.05.2018

Wystąpienie Prezydenta RP Andrzeja Dudy na posiedzeniu Zgromadzenia Parlamentarnego NATO

Szanowny Panie Przewodniczący Zgromadzenia Parlamentarnego! Szanowny

Panie Sekretarzu Generalny Zgromadzenia Parlamentarnego!

Szanowni Panie i Panowie Marszałkowie!

Szanowny Panie Premierze!

Szanowni Panie i Panowie Ministrowie!

Szanowni Panie i Panowie Posłowie!

Szanowni Państwo!

Raz jeszcze, w imieniu Polski i Polaków, bardzo serdecznie witam wszystkich Państwa na posiedzeniu w Warszawie. **Gromadzą się Państwo w mieście i stolicy kraju, mogącego stanowić symbol dramatycznych dziejowych procesów, które znalazły się u źródeł utworzenia Sojuszu Północnoatlantyckiego**, ale także symbol zwycięstwa tych wartości, za którymi wspólnie się opowiadamy.

To Tutaj, w Polsce, wraz z agresją hitlerowskich Niemiec na nasz kraj, rozpoczęła się druga wojna światowa. Warszawa podczas tej wojny, po heroicznym boju w powstaniu warszawskim, została niemal całkowicie zburzona – ale potrafiła się odbudować, odrodzić się do nowego życia. Chcę podkreślić, że goszczą Państwo w naszym kraju w chwili szczególnej, w roku wielkiego jubileuszu setnej rocznicy odzyskania przez naszą ojczyznę niepodległości. Historia Polski i Polaków, narodu nieugiętego przywiązanego do wolności, dzielnie walczącego z przeciwnościami losu i odnoszącego dziejowe zwycięstwa, jest ogromnie inspirująca także w sensie uniwersalnym.

Symbolem jest również to, że tutaj w Warszawie, w Polsce włączanej wbrew swej woli do bloku wschodniego, podpisany został Układ Warszawski – jeden z zasadniczych czynników zimnej wojny i podziału XX-wiecznego świata. I również stąd, z Polski, w wyniku bezkrwawej rewolucji „Solidarności” popłynął impuls do zwycięstwa wolności i demokracji, do zburzenia zimnowojennego porządku, do zburzenia Muru Berlińskiego, do zjednoczenia Europy. W herbie Warszawy widnieje syrena trzymająca tarczę i miecz. Oznacza to nieustanną gotowość do obrony tego miasta. Także do obrony naszej wizji świata, opartej na fundamentalnych ludzkich wartościach. Właśnie taka gotowość – wspólnie przez nas deklarowana i podtrzymywana – jest kluczową domeną NATO. Miało to swój silny wydźwięk podczas **szczytu NATO w 2016 roku, którego mieliśmy zaszczyt być gospodarzem tutaj w Warszawie. Podjął on i rozwinął ważne, wręcz przełomowe postanowienia, decydujące o kształcie naszego wspólnego bezpieczeństwa.**

Cieszę się, że mogę dziś, w Warszawie, wystąpić na Forum Zgromadzenia Parlamentarnego NATO. Przede

wszystkim chciałbym serdecznie podziękować Panu Przewodniczącemu Paolo Allemu za jego ogromny wkład w funkcjonowanie Zgromadzenia. Dziękuję parlamentarzystom ze wszystkich państw sojuszniczych.

Zgromadzenie Parlamentarne stanowi istotny element demokratycznej kontroli nad działaniami Sojuszu. Jako reprezentanci wolnych społeczeństw, tworzących wspólnotę euroatlantycką, przyczyniają się Państwo nie tylko do wzmocnienia wiarygodności i siły Sojuszu Północnoatlantyckiego, ale także do lepszego zrozumienia przez opinię publiczną w Waszych krajach znaczenia NATO dla bezpieczeństwa Europy i Ameryki Północnej.

Zgromadzenie Parlamentarne NATO odgrywa również bardzo istotną rolę w pogłębianiu współpracy między naszymi partnerami. Współpraca ta ma kluczowe znaczenie dla poszerzenia strefy stabilności i pokoju w europejskim sąsiedztwie, a także w skali globalnej. Z satysfakcją witam przedstawicieli państw stowarzyszonych oraz delegacje z państw-observatorów. Głęboko wierzę, że wspólnie możemy przyczynić się do poprawienia sytuacji bezpieczeństwa w regionach, w których jest ona dzisiaj trudna.

Szanowni Państwo!

Więzi łączące Amerykę Północną i Europę pozostają kluczem dla zapewnienia bezpieczeństwa obszaru euroatlantyckiego. Są one fundamentem działania NATO, podstawą jego siły i jego skuteczności. **Dziś, może nawet bardziej niż kiedykolwiek, powinniśmy dążyć do poprawienia politycznego klimatu relacji transatlantyckich. To także zadanie dla naszych parlamentów - zwłaszcza, że jednym z ważnych elementów spistości Sojuszu jest wzrost nakładów na obronność w państwach europejskich.** Jest on potrzebny dla zapewnienia bardziej sprawiedliwego podziału kosztów bezpieczeństwa między Europą a Stanami Zjednoczonymi. Jako przedstawiciel kraju, któremu ogromnie zależy na umacnianiu relacji transatlantyckich, ufam, że będą Państwo o tej kwestii pamiętali uczestnicząc w debatach o budżetach obronnych w swoich parlamentach. To naprawdę pilna potrzeba w obliczu stojących przed Europą wyzwań i zagrożeń.

Z drugiej strony chciałbym też wyrazić przekonanie, że stabilna, bezpieczna Europa to najlepsza w historii amerykańska inwestycja na świecie. Rozwój Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony Unii Europejskiej oraz intensyfikacja współpracy UE z Sojuszem leżą w naszym wspólnym interesie. Wzmocnienie zdolności państw europejskich przekłada się bowiem wprost na zwiększenie możliwości działania całego Sojuszu, w tym także USA.

Panie i Panowie!

Musimy pamiętać o znaczeniu naszej transatlantyckiej jedności szczególnie teraz, gdy współtworzony przez nas system bezpieczeństwa jest testowany i podważany przez podmioty, stwarzające zagrożenie dla pokoju i stabilności. Najpoważniejszym z nich jest Rosja, kwestionująca **elementy ładu międzynarodowego zbudowane w wyniku przemian z przełomu XX i XXI**, dla której świat oparty na prawie międzynarodowym i wzajemnym poszanowaniu interesów równorzędnych państw okazał się nie do zaakceptowania. **Zagadnienie respektowania prawa międzynarodowego jest jednym z priorytetów Polski jako niestałego członka Rady Bezpieczeństwa ONZ.** Było to tematem mojego wystąpienia w Nowym Jorku w trakcie debaty zainicjowanej przez Polskę w Radzie Bezpieczeństwa.

Z ubolewaniem trzeba stwierdzić, że Moskwa nie pogodziła się chyba nigdy z upadkiem imperialnego Związku Radzieckiego, traktując okres lat 90., pełen nadziei na trwałą pokój w Europie, jedynie jako strategiczną pauzę w konfrontacji Wschód-Zachód. Inwazja na Gruzję w 2008 roku oraz bezprawna aneksja Krymu i interwencja wojskowa na Ukrainie w 2014 roku obrazują rzeczywiste intencje Rosji.

Ostatnie miesiące i lata pokazały, że Kreml nie waha się nawet dokonywać prób zabójstw na terytorium państw NATO przy wykorzystaniu broni chemicznej czy też ingerować w procesy demokratyczne. Zeszłoroczne rosyjsko-białoruskie ćwiczenia „Zapad-17”, prowadzone z celowym pominięciem środków budowy zaufania, rażąco kontrastowały z sojuszniczą polityką przejrzystości w kwestii ćwiczeń wojskowych.

Nie ma chyba nikt wątpliwości, że te zjawiska i procesy, które przed momentem opisałem są ogromnie niepokojące; zwłaszcza dla nas w Europie środkowej i wschodniej.

Drugim, nie mniej poważnym źródłem zagrożeń jest destabilizacja południowego pogranicza NATO. Schronienie, zaplecze finansowe i ludzkie znalazły tam organizacje terrorystyczne, które stwarzają bezprecedensowe niebezpieczeństwo dla naszych obywateli. Destabilizacja obszaru Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej przyciąga również uwagę i zaangażowanie niektórych mocarstw, upatrujących w panującym tam chaosie szansy na wzmocnienie swoich wpływów. Dotyczy to zarówno mocarstw regionalnych, takich jak Iran, jak również i wspomnianej już wcześniej Rosji. Ich działania pogłębiają jedynie problemy regionu i przyczyniają się do dalszych cierpień jego mieszkańców. Negatywnie wpływają także na sytuację w Europie, m.in. poprzez wzrost liczby nielegalnych migrantów.

Odpowiedzią Sojuszu na te wyzwania stała się wszechstronna strategiczna adaptacja, zapoczątkowana na szczycie w Walii w 2014 roku i kontynuowana na szczycie tu, w Warszawie w roku 2016. Podjęte na nich decyzje wychodziły naprzeciw oczekiwaniom zarówno sojuszników ze Wschodu – stykających się z agresywną Rosją, jak i sojuszników z Południa – zmagających się z ogniskami destabilizacji na obszarze Bliskiego Wschodu i Afryki Północnej. Z polskiej perspektywy, szczególnie przełomową decyzją było zwiększenie poziomu bezpieczeństwa wschodniej flanki NATO poprzez ustanowienie wysuniętej obecności sił Sojuszu, wzmocnienie Sił Odpowiedzi NATO, rozwój sojuszniczego planowania wojskowego, a także intensyfikację ćwiczeń sił sojuszniczych.

Pragnę jednak podkreślić, że **Polska była i jest znacząco zaangażowana politycznie, finansowo i militarnie w realizację wszystkich najważniejszych postanowień Sojuszu w ostatnich latach, nie tylko tych odnoszących się do flanki wschodniej.**

Nasi żołnierze uczestniczą w wysuniętej obecności NATO na Łotwie i w Rumunii, ale też kontynuują zaangażowanie w misjach Sojuszu w Kosowie, Afganistanie i w szkoleniu irackiej armii. Nasze siły powietrzne regularnie angażują się w misję „Air Policing” w Państwach Bałtyckich, ale prowadzą też misję rozpoznawczą w ramach Globalnej Koalicji przeciw tzw. Państwu Islamskiemu, operując lotniczo z Kuwejtu. Polska marynarka jest częścią działań NATO na Bałtyku, ale angażuje się też regularnie w operację Sojuszu na Morzu Śródziemnym.

Zgodnie z wytycznymi, które wspólnie przyjęliśmy w NATO, Polska podnosi też swoje wydatki na obronność. Jako Prezydent Rzeczypospolitej podpisałem w ubiegłym roku ustawę gwarantującą stopniowy wzrost tych wydatków z obecnych 2 proc. PKB do 2,5 proc. w roku 2030.

Szanowni Państwo!

Zbliżający się szczyt NATO w Brukseli będzie kolejnym krokiem na drodze wzmocnienia Sojuszu. Decyzje na nim podjęte powinny odnosić się do pięciu obszarów: wzmocnienia odstraszania i obrony, adaptacji na Południu, relacji z Rosją, współpracy NATO-UE oraz sojuszniczej polityki partnerstwa.

Po pierwsze zatem: konsolidacja i dalsze **wzmocnienie sojuszniczego odstraszania i obrony**. Temu celowi służyć będzie reforma Struktury Dowodzenia NATO, zwiększenie gotowości sił Sojuszu i rozwój wiarygodnej

strategii wzmocnienia. **NATO musi być zdolne do podjęcia błyskawicznej reakcji wojskowej, także tej na dużą skalę.**

Po drugie: **dalsza adaptacja Sojuszu wobec zagrożeń z Południa.** Wzrost świadomości sojuszniczej na Morzu Śródziemnym jest ważny nie tylko z powodu konieczności monitorowania szlaków przetrwania nielegalnych imigrantów, czy działalności grup przestępczych i terrorystycznych. Wyzwaniem są również coraz śmielsze działania Rosji na tym akwenie. Także i z tego powodu Sojusz powinien rozwijać współpracę z partnerami z Południa i wspierać budowę ich zdolności obronnych. Posłuży temu z pewnością oczekiwana decyzja o zmianie obecnej aktywności NATO w Iraku na sojuszniczą misję szkoleniową.

Po trzecie: **relacje NATO-Rosja.** Uważam, że dwutorowa polityka Sojuszu ustalona na szczycie w Warszawie – czyli wzmocnienie odstraszania i obrony oraz utrzymanie uwarunkowanego dialogu – powinna być zachowana. Trzeba jednak podkreślić, że **doświadczenia ostatnich dwóch lat nie tylko nie dały jakichkolwiek podstaw do powrotu do szerszej współpracy NATO-Rosja, ale pokazały, że Moskwa nie jest zainteresowana uczciwym, konstruktywnym dialogiem.** Podtrzymując zatem oferty dialogu, Sojusz musi wyciągać z tej sytuacji rozsądne wnioski.

Po czwarte: **cieszę się, że po podpisaniu na szczycie w Warszawie Wspólnej Deklaracji współpraca NATO z Unią Europejską nabrała tak dużego rozpędu. Za jedną z najważniejszych obecnie osi tej kooperacji uważam zagadnienie mobilności wojskowej.** Wspólne działania na tym polu mają duże szanse stać się modelowym przykładem sukcesu współpracy obu organizacji. Europejska obronność może i powinna być ważnym wsparciem dla działań NATO. Dotyczy to także nowych instrumentów tworzonych przez Unię Europejską, jak PESCO czyli Stała Współpraca Strukturalna czy Europejski Fundusz Obronny – jeśli będziemy je wykorzystywać w sposób zbieżny z potrzebami Sojuszu.

Wreszcie po piąte: szczyt w Brukseli powinien też być też sygnałem gotowości do dalszego **rozwój relacji z partnerami.** Sojusznicza polityka otwartych drzwi i partnerstwa to podstawowy element relacji zewnętrznych NATO, skierowany do państw zainteresowanych poszerzeniem istniejącej wokół Sojuszu strefy bezpieczeństwa i stabilności. Warto dalej wspierać naszych partnerów w rozwoju ich zdolności wojskowych i interoperacyjności z wojskami sojuszniczymi oraz reformowaniu ich systemu bezpieczeństwa.

Liczę, że szczyt będzie zatem okazją do poważnej dyskusji o dalszym wzmocnieniu współpracy z Ukrainą i Gruzją. Z pewnością będziemy też kontynuować wspólną debatę nad europejskim bezpieczeństwem z najbliższymi partnerami NATO, to znaczy Szwecją i Finlandią.

Panie i Panowie!

Naszym celem na przyszłość powinno być dalsze wzmocnianie Sojuszu Północnoatlantyckiego, aby był silny, wiarygodny i nowoczesny. To instrument, który ma zagwarantować naszym społeczeństwom pokój i bezpieczeństwo, a naszemu otoczeniu stabilność. Opowiadając się za filozofią obrony i odstraszania, a nie konfliktu i wojny, musimy mieć świadomość tego, co zadecyduje w ostatecznym rachunku o jej skuteczności. Musimy więc zadać sobie pytanie, czy za tą filozofią stoją odpowiednio przygotowane i zorganizowane zdolności obronne, wsparte transatlantycką jednością politycznej wizji bezpiecznego świata.

Państwo Parlamentarzyści krajów członkowskich Sojuszu mają w tym procesie do odegrania niezwykle istotną rolę. To bowiem właśnie od Państwa – demokratycznie wybranych przedstawicieli naszych społeczeństw – zależy stworzenie warunków legislacyjnych, które pozwolą na rozwój Sojuszu. W wielu przypadkach to Państwo będą mieli kluczowy wpływ na sprawność procesu podejmowania decyzji warunkującego szybkość, z jaką Sojusz

zareaguje w sytuacji kryzysowej.

Mam nadzieję, że rozmowy prowadzone w Warszawie w ciągu ostatnich dni były dla Państwa owocne i inspirujące. Ze swojej strony zapewniam, że dyskusja na forum Zgromadzenia Parlamentarnego NATO jest w Polsce uważnie obserwowana. Płynące z niej wnioski zostaną wykorzystane przy formułowaniu stanowiska Polski w zasadniczych kwestiach dotyczących naszego wspólnego bezpieczeństwa.

Raz jeszcze serdecznie dziękuję za wkład, jaki każdy z Państwa wnosi w nasze wspólne obrady. Warszawskie posiedzenie Zgromadzenia Parlamentarnego NATO potwierdza odpowiedzialność i skuteczność Sojuszu, zbudowane na naszym porozumieniu i współdziałaniu. Mam nadzieję, że wywiozą Państwo z Warszawy dobre, i miłe wspomnienia oraz poczucie wartości wykonanej tutaj pracy dla naszego wspólnego dobra i bezpieczeństwa.

Dziękuję bardzo.

[Tweetnij](#)